

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Bakalářská práce

2020

Petr Kocourek

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Vývoj aktivit čínských organizací ve Vancouveru (1896-1923): případová studie Chinese Benevolent Association

Bakalářská práce

Autor: Petr Kocourek

Studijní program: Mezinárodní teritoriální studia

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Magdalena Fiřtová, Ph. D.

Rok obhajoby: 2020

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 11. 5. 2020

Petr Kocourek

Bibliografický záznam

KOCOUREK, Petr. Vývoj aktivit čínských organizací ve Vancouveru (1896-1923): případová studie Chinese Benevolent Association. Praha, 2020. 33 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Ing. Magdalena Fiřtová, Ph. D.

Rozsah práce: 55 397 znaků

Abstrakt

Číňané jsou v současnosti největší asijskou národní menšinou v Kanadě. Ve Vancouveru pak tvoří zhruba třicet procent celkové populace. V historii Britské Kolumbie sehráli Číňané důležitou roli. První Číňané připluli na břehy Britské Kolumbie již v první polovině 19. století. Významný nárůst čínských imigrantů pak přichází společně se stavbou Kanadské pacifické železnice, která byla postavena především díky tvrdé práci čínských pracovníků. Po dokončení železnice se velká část imigrantů usadila ve Vancouveru, které se tak na počátku 20. století stalo městem s největší čínskou čtvrtí v Kanadě. Číňané se však od začátku setkávali s nelibostí ze strany kanadské společnosti, která je považovala za zástupce podřadné rasy a část bílé veřejnosti dokonce požadovala jejich vyhoštění a úplný zákaz vstupu nových čínských imigrantů. Čínská komunita se však semkla a koncentrovala v čínských čtvrtích. Neustále však čelili stereotypním předsudkům ze strany kanadské společnosti. Od samého začátku také začaly vznikat různé organizace a asociace, které se snažily všemožnými způsoby pomoci čínské komunitě. Jednou z nejvýznamnějších organizací se stala Chinese Benevolent Association. Bakalářská práce se tedy bude zabývat především aktivitami této čínské organizace a zaměří se především na její působnost v čínské čtvrti ve Vancouveru a také vůči kanadským úřadům a veřejnosti. Zkoumané období je vymezeno rokem 1896, kdy organizace vznikla a mezníkem 1923, kdy byl přijat nový imigrační zákon a čínská imigrace tak byla téměř zastavena.

Abstract

The Chinese are currently the largest Asian national minority in Canada. They make up about thirty percent of the total population of Vancouver. The Chinese have played an important role in the history of British Columbia. The first Chinese arrived on the shores of British Columbia in the first half of the 19th century. A significant increase of new Chinese immigrants comes with the construction of the Canadian Pacific Railway, which was built primarily thanks to hard work of Chinese workers. After completion of the railroad, a large proportion of immigrants settled in Vancouver, which in the early 20th century became the city with the largest Chinatown in Canada. However, the Chinese encountered resentment from Canadian society, which considered them to be representatives of the inferior race, and part of the white public even demanded their deportation and a total ban on the entry of new Chinese immigrants. However, the Chinese community came together and concentrated in Chinatowns. But, they constantly faced stereotypes from Canadian society. Various organizations and associations

also began to emerge and they tried in any way to help the Chinese community. The Chinese Benevolent Association has become one of the most important organizations. This bachelor's thesis will therefore focus primarily on the activities of this Chinese organization and will analyze its activities in Chinatown in Vancouver, as well as interactions with the Canadian authorities and the public. The period which will be studied is defined from 1896, when the organization was founded, and by a milestone in 1923, when a new immigration law was passed and Chinese immigration was almost stopped.

Klíčová slova

Vancouver, Číňané, imigrace, čínská čtvrť, čínské organizace, nativismus, Chinese Benevolent Association, Chee Kung Tong

Keywords

Vancouver, the Chinese, immigration, chinatown, chinese organizations, nativism, Chinese Benevolent Association, Chee Kung Tong

Title

Development of Activities of Chinese Organizations in Vancouver (1896-1923): Case Study of Chinese Benevolent Association

Poděkování

Rád bych poděkoval Mgr. Ing. Magdaleně Fiřtové, Ph. D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce a především také za vstřícnost a trpělivost, kterou projevila při konzultacích ohledně mých pokroků.

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno: Petr Kocourek
E-mail: 58693692@fsv.cuni.cz
Studijní obor: Mezinárodní teritoriální studia
Semestr a školní rok zahájení práce: Zimní semestr, 2019/2020
Semestr a školní rok ukončení práce: Letní semestr, 2019/20
Vedoucí bakalářského semináře: prof. PhDr. Jaroslav Kučera, CSc.
Vedoucí práce: Mgr. Ing. Magdalena Fiřtová, PhD.
Název práce: Vývoj aktivit čínských organizací ve Vancouveru (1896-1923): případová studie Chinese Benevolent Association
Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek): Číňané se od svého příchodu do Kanady setkávali s nelibostí ze strany kanadské společnosti, která je považovala za zástupce podřadné rasy a část bílé veřejnosti dokonce požadovala jejich vyhoštění a úplný zákaz vstupu nových čínských imigrantů. Čínská komunita se však semkla a koncentrovala v čínských čtvrtích. Od samého začátku také začaly vznikat různé organizace a asociace, které se snažily všemožnými způsoby pomoci čínské komunitě. Jednou z nejvýznamnějších organizací se stala Chinese Benevolent Association. Bakalářská práce se tedy bude zabývat především aktivitami této čínské organizace a zaměří se především na její působnost v čínské čtvrti ve Vancouveru a také vůči kanadským úřadům a veřejnosti. Zkoumané období je vymezeno rokem 1896, kdy organizace vznikla a mezníkem 1923, kdy byl přijat nový imigrační zákon a čínská imigrace tak byla téměř zastavena.
Zdůvodnění úprav a změn tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek): Hlavní změna nastala ve věcném vymezení, kdy se hlavním subjektem mé práce staly čínské organizace. Původně šlo o bližší nespeifikovanou komunitu čínských Kanadčanů. Nakonec jsem se rozhodl pouze pro jednu čínskou organizaci a to pro Chinese Benevolent Association. Tuto organizaci jsem zvolil proto, že k ní existuje dostatek důležitých materiálů a zároveň se jedná o největší čínskou organizaci, která se v té době ve Vancouveru nacházela. Ke změně došlo také v časovém vymezení. Původně jsem zamýšlel zabývat se především druhou polovinou 20. století. Se změnou tématu však došlo také k posunutí tohoto období a bylo vymezeno nové od roku 1896, kdy vznikla první významná organizace ve Vancouveru až do roku 1923, kdy byl přijat tzv. Chinese Immigration Act.
Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu): 1) Úvod 2) Počátky imigrace 3) Čínské čtvrtě 4) Čínské organizace 5) Chinese Benevolent Association 6) Závěr
Prameny a literatura (výběrová bibliografie, max. 30 hlavních titulů): Anderson Kay, Vancouver's Chinatown, Racial Discourse in Canada, 1875-1980 (Montreal: McGill-Queen's University Press, 1991).

Billington Ray Allen, The Protestant crusade, 1800-1860: a study of the origins of American nativism (New York: Rinehart, 1938).

Brij La, Chinese Benevolent Association of Vancouver, 1889-1960 An Analytical History (Vancouver: University of British Columbia, 1975).

Con Harry a Wickberg Edward, eds., From China to Canada: a history of the Chinese communities in Canada (Toronto, Ont.: McClelland and Stewart in association with the Multiculturalism Directorate, Dept. of the Secretary of State and the Canadian Govt. Pub. Centre, Supply and Services Canada, 1982).

Higham John, Strangers in the Land: Patterns of American Nativism, 1860-1925 (New Jersey: Rutgers University Press, 2002).

Lai Chuen-yan David, Chinatowns: towns within cities in Canada (Vancouver: University of British Columbia Press, 1988).

Lee David, Jianada huaqiao shi (Taipei, 1967).

Li Peter S., The Chinese in Canada (New York: Oxford University Press, 1998).

Morton James, In the Sea of Sterile Mountains, the Chinese in British Columbia (Vancouver: J. J. Douglas, 1974).

Palmer Howard, „Strangers in the Land: A Canadian Perspective“, American Jewish History 76, č. 2: 117-124 (prosinec 1986), dostupné z: https://www-jstor-org.ezproxy.is.cuni.cz/stable/23883330?seq=1#metadata_info_tab_contents.

Scott Michael, „The Government of Chinatown“, Vancouver Sun 4. 12. 2006, dostupné z: <https://www.pressreader.com/canada/vancouver-sun/20061104/281986078054413>.

Sien Foon, Foon Sien Papers, Vancouver, zápisky z osobního deníku předsedy CBA, Archiv University of British Columbia, the Chinese Canadian Research Collection, box 11.

The Chinese Times, 1914-1923, Archiv University of British Columbia, anglické překlady dobových čínských novin, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

Ward Peter, White Canada Forever: Popular Attitudes and Public Policy Toward Orientals in British Columbia (Montreal: McGill-Queen's University Press, 1990).

Woodswarth Charles J., Canada and the Orient: A Study in International Relations (Toronto: Macmillan, 1941).

Yee Paul, Chinatown: an illustrated history of the Chinese communities of Victoria, Vancouver, Calgary, Winnipeg, Toronto, Ottawa, Montréal, and Halifax (Toronto: James Lorimer & Co., c2005).

Podpis studenta a datum

Schváleno

Datum

Podpis

Vedoucí práce

Vedoucí bakalářského semináře

Garant oboru

Obsah

1) Úvod	2
2) Počátky imigrace	5
2.1) Reakce kanadské společnosti	6
3) Čínské čtvrtě	8
3.1) Čínská čtvrť ve Vancouveru	10
3.2) Umělý výtvar čínské čtvrti	11
4) Čínské organizace	12
4.1) Druhy	12
4.2) Čínské organizace v Britské Kolumbii	13
5) Chinese Benevolent Association	13
5.1) CBA a její role v čínské čtvrti	15
6) Závěr	20
Summary	22
Použitá literatura	23

1) Úvod

Čínská komunita je v současnosti nejpočetnější asijskou národní menšinou žijící na území Kanady. Většina z celkového počtu 1,8 milionu Čínských Kanadčanů žije v provincii Ontario a Britská Kolumbie. Největší počet z nich však žije ve Vancouveru, kde tvoří zhruba třicet procent tamní populace.¹ Číňané sehráli v historii Vancouveru a celé Britské Kolumbie významnou roli. Ať už to bylo při stavbě Kanadské pacifické železnice, která byla zdárně dokončena především díky tvrdému pracovnímu nasazení, které čínští pracovníci vynaložili. Nebo později při rozšiřování měst, když pracovali hlavně jako dřevorubci, či dělníci. Poté sami pomáhali utvářet podobu Vancouveru, a to hlavně v rámci poskytování služeb, jako byly prádelny, hery, restaurace, obchody s potravinami atd.

Vancouver byl tedy již od počátku 20. století hlavním cílem nově přichozích čínských imigrantů, kteří toužili po lepším životě. Z důvodů, které budou popsány později, začali Číňané tvořit samostatné komunity uvnitř kanadských měst, tzv. chinatowns, neboli čínské čtvrtě. Ta největší vyrostla právě ve Vancouveru. Tyto čínské čtvrtě jsou známé jak v akademickém prostředí, tak i v širší společnosti. Často je však tato znalost velice povrchní a vnitřní aktivity v čínských čtvrtích jsou velkou neznámou. Hlavní roli při formování čínské čtvrti ve Vancouveru sehrála Chinese Benevolent Association (CBA). Právě vývoj jejích aktivit bude hlavním předmětem této práce. Budu tedy především sledovat její aktivity vůči provinciální a federální vládě a plnění role jakéhosi prostředníka mezi obyvateli čínské čtvrtě a oficiálními představiteli Vancouveru či Britské Kolumbie. Práce si klade za cíl, na základě analýzy aktivit CBA ve Vancouveru prokázat, že tato organizace sehrála hlavní roli při budování celistvého obrazu čínské komunity ve Vancouveru a díky pozici oficiálního zástupce čínské komunity dokázala sjednotit čínskou čtvrť a zároveň ji částečně ochránit před tvrdým restriktivním útlakem ze strany státu a většinové společnosti. V rámci tohoto cíle bude také důležité určit hlavní roli CBA v čínské čtvrti. Role CBA pak bude hodnocena na základě přijatých, či nepřijatých opatření ze strany kanadských vlád. Dále na základě článků v kanadských i čínských novinách, které popisují vývoj v čínské čtvrti. Práce pak bude zkoumat období od roku 1896, kdy byla Chinese Benevolent Association založena, až do roku 1923, kdy byl novým imigračním zákonem přísun čínských migrantů téměř zastaven.

¹ „Immigration and Ethnocultural Diversity Highlight Tables, Statistics Canada, staženo 10. 4. 2020, <https://www12.statcan.gc.ca/census-recensement/2016/dp-pd/hltfst/imm/Table.cfm?Lang=E&T=31&Geo=01&SO=4D>

Díky University of British Columbia a jejímu archivu bylo dochováno velké množství primárních zdrojů. Jde například o účetní knihy CBA, její ústavu, zápisy z jednání a další důležité dokumenty. Mezi další primární zdroje pak patří různá vládní opatření, zákony, reporty a spisy. Dále jsem také získal užitečné informace při rozhovoru s jedním z nynějších vysokých představitelů CBA. Velice důležitým zdrojem jsou nepochybně také informace z místních novin The Chinese Times. Anglické překlady dobových článků jsem získal z archivu zmíněné univerzity.

V sekundární literatuře se opírám především o kanadské autory, jelikož v ostatních zemích není zkoumaná problematika dostatečně rozšířena. Jedním z hlavních odborníků na čínskou komunitu v Kanadě je například Edgar Wickberg, který ve své knize *From China to Canada: A History of the Chinese Communities in Canada* výborně analyzuje celou historii příchodu čínských imigrantů, vznik prvních čínských čtvrtí a organizací. Dále autor analyzuje vztahy čínské komunity a bílé kanadské. Dalším uznávaným expertem na toto téma je Peter S. Li. Autorovu knihu *Chinese in Canada* bych doporučil všem, kteří by se chtěli o Číňanech v Kanadě dozvědět více, ale neví kde začít. Peter Li představuje jednotlivé oblasti a kniha tak výborně slouží jako úvod do problematiky a to hlavně díky své srozumitelnosti. Kniha *White Man's Province: British Columbia Politicians and Chinese and Japanese Imigrants 1858-1914* pak velmi dobře poslouží jako podklad pro analýzu imigrační politiky Kanady. Její autorkou je kanadská historička Patricia Roy z Univerzity ve Victorii. Ve svých pracích se věnuje především politice Britské Kolumbie. Brilantní analýzu samotného počátku Číňanů v Kanadě pak nabízí Anthony B. Chan, v knize *Gold Mountain: The Chinese in the New World*, kdy rozebírá především 60. a 70. léta 19. století a roli čínských pracovníků v období zlaté horečky. Jedním z předních expertů na čínskou čtvrť ve Vancouveru je profesorka Kay Anderson, která v knize *Vancouver's Chinatown: Racial Discourse in Canada, 1875-1980* výborně analyzuje dlouhou historii této čínské čtvrtě, její vývoj, a především čínskou komunitu, která se v ní nachází. Celosvětově uznávaným expertem na čínské čtvrtě v Kanadě je David Chuenyan Lai. Ve své knize *Chinatowns: Towns within Cities in Canada* především popisuje vývoj čínských čtvrtí v Kanadě a načrtává jejich teoretické modely, které využívá k popisu rozdílů mezi čínskými čtvrtěmi po celé Kanadě. Pokud jde o samotnou CBA, tak velkou část informací jsem získal právě v podobě primárních zdrojů. V rámci sekundární literatury je pak významné hlavně dílo *Chinese Benevolent Association of Vancouver, 1889-1960 an Analytical History* od Lal Brij, jenž se celý svůj život věnoval hlavně studiu čínských organizací v Kanadě a výborně tak popisuje i ty sebemenší detaily historie CBA. Dalším důležitým zdrojem informací k CBA byly

zápisky od čínského autora, politika a vědce Foon Sien, který v 60. letech 20. století zastával nejvyšší pozici v CBA.

Vzhledem k tomu, že tato práce je vedena jako případová studie, zvolil jsem především obsahovou analýzu již výše zmíněných dokumentů. Celou práci jsem pak rozdělil do několika kapitol. Po tomto krátkém úvodu bude následovat kapitola, která bude jakousi vstupní branou do dané problematiky. V ní představím samotné počátky čínské imigrace, jak a proč se Číňané do Kanady dostali. Jaké faktory je donutily opustit svou domovinu a počáteční postoje domácí společnosti. Ve třetí kapitole pak nastíním problematiku čínských čtvrtí, jaké typy existovaly, proč se budovaly, jak se s postupem času měnila jejich podoba a jak to vypadalo uvnitř. Ve čtvrté kapitole již přijde na řadu hlavní téma této práce, a to analýza aktivit samotné čínské organizace. Nejprve představím obecně jejich typologii, jak vznikaly a k čemu sloužily. Poté se konkrétně zaměřím na Chinese Benevolent Association. A dopodrobna rozeberu její aktivity a roli v čínské čtvrti ve Vancouveru.

Klíčovým teoretickým konceptem v této práci je nativismus, definovaný jako prosazování a ochrana zájmů domácích obyvatel, a naopak potlačování jakýchkoliv možností pro cizí příslušníky.² Důležitou roli hraje v nativismu také xenofobie. Tento postoj je založen na předpokladu, že domácí obyvatelé jsou daleko důležitější než nově příchozí imigranti. V případě Kanady se jedná o anglo-saský nativismus, podle skupiny obyvatel, která se považuje za nadřazenější. Zvýšené pozornosti se anglo-saskému nativismu poprvé dostalo ve Spojených státech amerických okolo roku 1845.³ Odtud se poté také rozšířil na sever do Kanady. Tam se poprvé naplno projevuje právě s příchodem prvních čínských imigrantů. Nativismus byl také významně propojen s náboženstvím a církví. Hlavní argument zastánců nativismu byl, že kanadský stát a jeho perfektně fungující společnost nemůže nadále fungovat, pokud bude nakažena primitivními a podřadnými imigranty. Právě kanadská společnost, která má základ v anglo-saském původu, měla být tou vyvolenou a jedinou, jež dokáže správně fungovat. V úvahu tedy připadaly dva hlavní způsoby, jak toho dosáhnout. První ihned od začátku odmítal přijímání imigrantů. V druhém případě byla nutná absolutní asimilace nově příchozích. Což zahrnovalo přijetí kultury, jazyka, životního stylu atd. Mezi hlavní autory, kteří se věnují teorii anglo-saského nativismu, patřil například americký historik John Higham. Jeho kniha *Strangers in the Land: Patterns of American Nativism* je široce uznávaným a respektovaným dílem, jež

² „Nativism“, Cambridge Dictionary, staženo 27. 3. 2020.
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/nativism>

³ Ray Allen Billington, *The Protestant crusade, 1800-1860: a study of the origins of American nativism* (New York: Rinehart, 1938), 7.

do hloubky analyzuje nativismus. Jako dodatek pro kanadské prostředí pak slouží článek *Strangers in the Land: A Canadian Perspective* od Howarda Palmera, který navazuje právě na Highamovu knihu. Za zmínku také stojí kniha *White Canada Forever: Popular Attitudes and Public Policy Toward Orientals in British Columbia* od historika Petera Warda. Ten se již přímo věnuje situaci v Britské Kolumbii.⁴

2) Počátky imigrace

Abychom mohli dokonale pochopit problematiku související s čínskými organizacemi ve Vancouveru, musíme se nejdříve seznámit s tím, jak se vůbec čínská komunita do Kanady dostala. Důvodů, proč začali Číňané opouštět svou domovinu, je samozřejmě několik. Jedním z nich je působení cizích států na území Číny. Důležitým zlomem byla první opiová válka, kterou v roce 1842 Čína po boji s Velkou Británií prohrála, čímž skončilo období úplné obchodní a kulturní izolace. Na základě této porážky byly podepsány tzv. Nankingské smlouvy, díky nimž získala Velká Británie kontrolu nad Hong Kongem a určitá práva na provoz zahraničního obchodu. Navíc roku 1844 podepsaly podobné smlouvy s Čínou i Spojené státy americké a Francie. Do konce 19. století se pak do narušení čínské izolace zapojilo i Rusko, Německo, Itálie a Japonsko. Došlo tedy k otevření cest nejen do Číny, ale i naopak. Druhou podstatnou událostí, která přispěla k emigraci, bylo rolnické povstání tchaj-pchingů, které začalo roku 1850 a trvalo dlouhých čtrnáct let. Během těchto nepokojů zemřelo okolo 20 milionů Číňanů. Poté následoval naopak prudký nárůst obyvatel, zemi zasáhly přírodní katastrofy⁵, a všechno dohromady vedlo k velice špatné ekonomické situaci Číny a lidé tak začali raději emigrovat s vidinou lepších životních podmínek.

První vlna čínských imigrantů byla do Kanady nalákána na zlatou horečku. Velká část přistěhovalců uzavírala kontrakt se společnostmi již v Číně a přislíbili tak své služby na určité období. Firma jim poskytla pouze základní oblečení s výbavou a většinu jejich mzdy, kterou měli obdržet, jim okamžitě strhla na pokrytí jejich počátečního dluhu. Po uplynutí dohodnuté smlouvy mohl čínský imigrant začít vykonávat libovolnou profesi a celá mzda byla jeho.⁶ Druhou, početně menší skupiny tvořili imigranti, kteří si cestu do Kanady zaplatili sami a byli nezávislí. Drtivá část imigrantů pocházela z oblasti delty Perlové řeky, a to konkrétně pak ze čtyř krajů Sun-wui, Hoi-ping, Toi-san a Yin-ping. Téměř všichni čínští imigranti tak mluvili

⁴ Petr Kocourek, „Vytváření čínských komunit a život prvních generací Číňanů v Britské Kolumbii“ (ročníková práce, Univerzita Karlova, Fakulta Sociálních Věd, 2019).

⁵ Peter S. Li, *The Chinese in Canada* (New York: Oxford University Press, 1998), 17.

⁶ Peter S. Li, *The Chinese in Canada*, 20-21.

stejným dialektem, což se poté odrazilo při budování čínské komunity ve Vancouveru. Velká část migrantů putovala z přístavů v Hong Kongu nebo Macau.⁷ Společnost Hop Kee and Co. ze San Francisca se spojila s dopravní společností Allan Lowe & Co. a celý přesun zajišťovala.⁸ Od samotného počátku byla tedy imigrace zajišťována obchodními společnostmi, a to hlavně ze San Francisca a Hong Kongu.

Hlavní vlna imigrantů však přišla s výstavbou Kanadské pacifické železnice, jež byla zahájena roku 1881. Většinu čínských pracovníků rekrutoval Andrew Onderdonk, jemuž byla zakázka na výstavbu železnice přidělena. S tím, jak postupovala stavba železnice, se posouvala i komunita čínských pracovníků, kteří tak našli své hlavní útočiště ve Vancouveru, kde stavba železnice roku 1885 skončila. Po dokončení železnice se většina z nich chopila jiné práce, např. dřevorubectví, těžby nerostných surovin, farmaření nebo práce v továrnách na plechovky. Roku 1885 bylo 2900 zaměstnaných na železnici, 1468 v dolech, 1612 na farmách, 700 plnilo plechovky jídlem. Pouze 121 jich působil jako obchodníci.⁹

2.1) Reakce kanadské společnosti

Z počátku byly reakce bílé kanadské společnosti na příchod čínských pracovníků převážně kladné, či neutrální. Například článek v *British Colonist* z roku 1861 popisoval Číňany jako tvrdě pracující a uznával jejich zásluhu na zlepšení ekonomické situace v Britské Kolumbii. Dokonce informoval, že má město Victorie mnoho volných pokojů pro další Číňany.¹⁰ Během šedesátých let společně s *Victoria Gazette* pravidelně informovaly o příchodu čínských migrantů a jejich kladném přínosu kanadské společnosti. S příchodem 70. let a početním nárůstem čínských imigrantů se začínají zvyšovat i negativní ohlasy na přítomnost Číňanů. Nejvyšší nárůst odporu pak přichází v druhé polovině 80. let, kdy se skokově zvyšuje počet příchozích čínských migrantů. Přibývaly i násilné střety Kanadčanů a čínských imigrantů a kanadská společnost začala požadovat výrazné omezení další migrace, zákaz naturalizace Číňanů a další restriktivní opatření.¹¹ Jako například speciální daň pro čínské imigranty.

V červnu roku 1884 tak byla ustavena Královská komise, jejímž úkolem bylo vytvořit plán, jak celou situaci ohledně čínských imigrantů vyřešit. Kanadské společnosti se nelíbily

⁷ Harry Con a Edgar Wickberg, eds., *From China to Canada: a history of the Chinese communities in Canada* (Toronto, Ont.: McClelland and Stewart in association with the Multiculturalism Directorate, Dept. of the Secretary of State and the Canadian Govt. Pub. Centre, Supply and Services Canada, 1982), 7.

⁸ David Lee, *Jianada huaqiao shi* (Taipei, 1967).

⁹ Harry Con a Edgar Wickberg, *From China to Canada*, 309.

¹⁰ *British Colonist*, 6. 7. 1861., citováno v Charles J. Woodswarth, *Canada and the Orient: A Study in International Relations* (Toronto: Macmillan, 1941), 21.

¹¹ Harry Con a Edgar Wickberg, *From China to Canada*, 50.

především čínské aktivity, jako provozování prostituce, gamblerství a rozsáhlé obchody s opiem. To však bylo na konci 19. století v Kanadě legální. Kanadská společnost se rozdělila na tři hlavní skupiny, přičemž jedna požadovala úplné vyloučení Číňanů z Kanady v podobě zákazu nové čínské imigrace, jakož i vyhoštění Číňanů, kteří se již v Kanadě nacházeli. Tato skupina však byla v početní menšině. Druhá menšinová skupina oponovala, že není potřeba přijímat žádná opatření. Majoritní skupina požadovala přijetí mírných opatření, která by napomohla problém usměrnit do klidného stavu. V němž by mohly v míru žít obě strany.¹² Tento názor nakonec sdílela i samotná komise, která navrhla přijmout daň z hlavy, vytvořit nezávislý tribunál pro všechny spory s čínskou komunitou a v neposlední řadě také registraci každého Číňana a aktualizaci jeho osobních údajů jednou za rok. Daň z hlavy ve výši 50 dolarů musel zaplatit každý Číňan při překročení kanadské hranice. Tato daň měla odradit a snížit počet nových čínských imigrantů. Zmíněný tribunál, který měl řešit spory mezi Číňany a bílou kanadskou společností sice vznikl, ale od samého počátku se ukázal být neefektivní. Jakákoliv opatření však nemohla být přijata před tím, nežli se dokončí práce na železnici. Samotný premiér Sir John A. Macdonald se vyjádřil, že dokud nebude železnice hotova, žádné protiimigrační opatření nemůže být přijato.¹³

Nový imigrační zákon vůči Číňanům byl tedy nakonec přijat 20. června 1885. Zavedl již zmíněnou daň z hlavy ve výši 50 dolarů. Výjimku tvořili pouze diplomaté, studenti, vládní zástupci, obchodníci, vědci a turisté. Zákon například také zakazoval vstup imigrantů nakažených leprou a omezoval počet převážených imigrantů pouze na jednu osobu na 50 tun celkové váhy lodi. Roku 1900 se daň z hlavy zvedla na 100 dolarů a roku 1903 dokonce na 500 dolarů. Všechna tato opatření měla za cíl omezit příliv nových čínských imigrantů. Většina přijatých návrhů se však ukázala jako neúčinná. Výrazný vliv to mělo pouze na strukturu imigrantů. Vysoké daňové zatížení totiž neumožnilo čínským pracovníkům přivést do Kanady i zbytek své rodiny a čínské komunity v Kanadě tak nadále tvořily z 95% muži.¹⁴ Což byl problém, který kanadská společnost kritizovala od samého začátku, avšak svým vlastním přičiněním ho pouze prohloubila. Na začátku června roku 1923 byl přijat nový čínský imigrační zákon, jenž zcela zakázal čínskou imigraci do Kanady. Výjimku tvořili pouze obchodníci, diplomaté, studenti a také v určitých případech rodinní příslušníci. Tento zákon se však netýkal

¹² Royal Commisison 1885, 69ff., citováno v Harry Con a Edgar Wickberg, *From China to Canada*, 55.

¹³ Canada, House of Commons, 1883, 905., citováno v Peter S. Li, *The Chinese in Canada*, 34.

¹⁴ Harry Con a Edgar Wickberg, *From China to Canada*, 306.

pouze Číňanů narozených mimo Kanadu, ale také těch naturalizovaných či narozených v Kanadě. Zákon tedy nerozlišoval na základě občanství, ale na základě rasy.

Na samotném počátku imigrace čínských pracovníků se může zdát, že byli vítáni většinou kanadskou společností. To je z části pravda, ale bylo tomu především proto, že Číňanů, kteří v 50. a 60. letech přicházeli do Kanady, bylo naprosté minimum a nepřišli tak do kontaktu s kanadskou společností. Pozitivní ohlasy se navíc týkaly pouze jejich pasivního chování a toho jak lehce jimi jde manipulovat. Jinak se na ně nazíralo jako na podřadnou rasu, což dokazuje například článek otištěný roku 1860 v *the British Colonist*.¹⁵ Navíc se tyto první migranti většinou po krátkém čase vraceli zpět do své domoviny. K velkému obratu pak došlo právě na konci 70. let 19. století, kdy se počet nově přichozích Číňanů začal prudce zvyšovat. Číňané v té době pracovali především na výstavbě železnic. Se zvyšujícím se počtem Číňanům, přibývalo také protičínských aktivit ze strany kanadské veřejnosti. K tomu všemu však dochází ještě před vznikem čínských čtvrtí, což znamená, že Číňané nebyli hodnoceni na základě svého chování. Stále totiž nedocházelo k výraznému styku s kanadskou společností. Hlavní roli zde hraje pocit nadřazenosti anglo-saské rasy a již zmíněný nativismus. I když Kanadčané například argumentovali tím, že jim Číňané berou práci. To však v té době nebyla pravda, jelikož práci na železnici považovali Kanadčané za příliš namáhavou a nebezpečnou a nebyli tak ochotni ji vykonávat. A když už vykonávali Číňané stejnou práci, tak za ni dostávali polovinu běžné mzdy. A to jednoduše proto, jelikož byli v očích Kanadčanů podřadnou rasou. Číňanům byla často vyčítána malá snaha o zapojení se do společnosti. Když však skončila jejich práce na železnici a snažili se přistěhovat do měst a usadit se, tak jim to nebylo umožněno. Kanadčané jim nebyli například ochotni prodat pozemek, či pronajmout byt, jelikož nebyli ochotni žít vedle podřadných Číňanů. Číňané nedostali větší šanci zapojit se do společnosti. Po těchto počátečních nezdarech, tak Číňané začali budovat čínské komunity, ve kterých se uzavřeli a na další zapojení do společnosti zanevřeli.

3) Čínské čtvrtě

Čínští imigranti museli po příchodu do Kanady čelit mnoha překážkám. Jednou z nich byla samozřejmě rasová diskriminace a segregace ze strany kanadské společnosti a státu. Další velice významnou překážkou bylo také zcela odlišné prostředí a způsob života, než na jaká byli zvyklí ze své domoviny. Naprosto odlišná kultura a jazyk, tak byly jedním z hlavních překážek,

¹⁵ British Colonist, 1860., citováno v James Morton, *In the Sea of Sterile Mountains, the Chinese in British Columbia* (Vancouver: J. J. Douglas, 1974), 10.

kteří bránily Číňanům v úspěšném zapojení se a splynutí s kanadskou společností. Je však potřeba dodat, že i když to neměli jednoduché, tak sami Číňané neprokázali žádnou velkou snahu zapojit se do kanadské společnosti.¹⁶ A tak již od samého počátku začali tvořit tzv. chinatowns (čínské čtvrtě).

Na konci 19. století existovaly v Kanadě dva typy čínských čtvrtí. První pouze dočasné čínské čtvrtě se začaly objevovat v důlních městech, kde byly zřizovány speciální objekty určené pouze pro čínské pracovníky. Jednalo se většinou pouze o ubytovací kapacity a žádné další objekty zde neexistovaly.¹⁷ Tato obydlí byla často zbourána poté, co práce v dolech začala upadat. Ve velkých městech jako Victoria, Vancouver, či New Westminster začaly vznikat opravdové komplexní čínské čtvrtě. Z počátku se většina čínských čtvrtí nacházela na bažinatých okrajích měst, které bílá kanadská společnost považovala za nevhodná pro důstojné bydlení. Čínská čtvrť měla většinou jednu hlavní ulici. Na koncích této ulice stála ubytovací zařízení a mezi nimi pak různé další budovy, jako restaurace, prádelny, obchody s potravinami, herny či opiová douputa.¹⁸ Čínské čtvrtě se tak zásadně lišily od zbytku města. A byly nazírány zbytkem společnosti, jako špinavé, zapáchající a zlověstné čtvrtě podřadných tvorů.¹⁹

Čínské čtvrtě, popřípadě samotní Číňané čelili během celé své historie mnoha stereotypním předsudkům, které byly ve většině případů hnány nativismem a pocitem nadřazenosti anglo-saské rasy. Předsudky byly tedy založeny na pocitu nadřazenosti jedné rasy nad druhou, což bude podrobněji vysvětleno níže přímo na příkladu Vancouveru. Jeden z hlavních a také prvních stereotypů spojovaný s čínskou čtvrtí a životem v ní lze vystopovat u popisu čínské čtvrtě v San Franciscu od kanadského komisaře Chapleau. Komisař popsal čínskou čtvrť jako páchnoucí slum plný ekrementů a přenosných chorob, kde se povaluje zničený nábytek, a provozují se ilegální aktivity. Podoba čínské čtvrti se prý dala předpokládat, jelikož v ní žijí zástupci podřadné rasy, kteří neznají zásady slušného chování, a jejich život odpovídá tomu v džungli. Popsaný obraz se pak stal stereotypem i pro vznikající čínskou čtvrť ve Vancouveru. Velmi často se v novinách objevovaly články s popisem špinavé čínské čtvrtě.²⁰ Například roku 1890 vydaly místní noviny článek, ve kterém novinář píše: „Číňané

¹⁶ Jun Ing (představitel Chinese Benevolent Association), v osobním rozhovoru s autorem, Vancouver, 7. 2. 2020.

¹⁷ Chuen-yan David Lai, *Chinatowns: towns within cities in Canada* (Vancouver: University of British Columbia Press, 1988), 36-37.

¹⁸ Paul Yee, *Chinatown: an illustrated history of the Chinese communities of Victoria, Vancouver, Calgary, Winnipeg, Toronto, Ottawa, Montréal, and Halifax* (Toronto: James Lorimer & Co., c2005), 42.

¹⁹ Kay Anderson, *Vancouver's Chinatown, Racial Discourse in Canada, 1875-1980* (Montreal: McGill-Queen's University Press, 1991), 86.

²⁰ The Colonist, 1886., citováno v Kay Anderson, *Vancouver's Chinatown*, 66.

nejsou ochotni udržovat své domácnosti v čistotě. Člověk tam lehce chytí cholera, či jinou smrtelnou nemoc.“²¹ Je nutno dodat, že čínská čtvrť nebyla nejčistějším místem ve Vancouveru, ale na druhou stranu byla realita velice vzdálená od toho, jak byla popisována většinovou společností. Navíc velký podíl na podobě čínské čtvrtě měli sami Kanadáné, kteří totiž nebyli ochotni sdílet svoje sousedství s Číňany a odmítali tak prodat či pronajmout svou nemovitost komukoliv z čínské komunity. Číňané tak byli nuceni vystavět svá obydlí na okraji Vancouveru, které se nachází blízko pobřeží. Místa byla velice bahnitá a nevhodná pro stavbu domů, což se potvrdilo později, když většina domů začala plesnivět a dřevěné trámy se pomalu rozpadaly. K podobě čínské čtvrti nepřispěly ani časté útoky ze strany bílé společnosti, která dělala vše proto, aby zastrašila čínskou komunitu. Číňané byli tedy nuceni žít na malém území, které se nijak významně nerozšiřovalo a to ani s příchodem dalších imigrantů. Museli tedy žít v přeplněných domech a logicky se nedala udržet požadovaná úroveň hygieny.

3.1) Čínská čtvrť ve Vancouveru

Dne 13. června roku 1886 zasáhl Vancouver mohutný požár a téměř celý byl tak srovnán se zemí. V této době také přijel vlak s první velkou skupinou čínských pracovníků, kterým byla přidělena část území na dnešní Main Street. V oblasti False Creek tak vznikla první menší čínská čtvrť o rozloze zhruba 60 hektarů. Tato plocha jim byla na deset let pronajata zadarmo. S příslibem toho, že tuto oblast zkulturní.²² Hlavní čínská čtvrť se však začala tvořit na dnešní East Pender Street, což je místo, kde se nachází i v současnosti. Až do roku 1911 se největší čínská čtvrť nacházela ve Victorii. Od tohoto roku však její status převzal Vancouver, který se výrazně začal zvětšovat.

Ihned po příchodu se však čínská komunita stala terčem násilných aktivit ze strany bílé společnosti ve Vancouveru. V roce 1887 byl zformován proti-čínský výbor, který požadoval vyhoštění všech Číňanů z Kanady. Vše vyvrcholilo akcí, při které byl zapálen tábor, ve kterém čínští pracovníci přespávali. Tím se podařilo na krátkou dobu vyhnat Číňany z Vancouveru zpět do New Westminsteru. Zastánci vyhoštění Číňanů argumentovali hlavně tím, že jim čínští pracovníci berou práci²³, což však nebyla pravda, jelikož většina pracovala na železnici. To byla práce, kterou běloši vykonávat nechtěli. K mísení odlišných kultur také nedocházelo, jelikož se Číňané žijící na okraji města se zbytkem společnosti téměř vůbec nepotkávali. Jednalo se tedy jednoznačně o projev anglo-saské nadřazenosti. To dokazuje i článek v místních

²¹ News, 1890., citováno v Kay Anderson, *Vancouver's Chinatown*, 84.

²² Chuen-yan David Lai, *Chinatowns*, 79.

²³ Chuen-yan David Lai, *Chinatowns*, 80.

novinách, který označuje Číňany za podřadné špinavé psy, jež narušují „čistou“ kanadskou společnost.²⁴

K uklidnění celé situace a návratu Číňanů zpátky do Vancouveru pomohla provinciální vláda, jež vyslala na místo 35 vládních zástupců. Hlavní rozkvět čínské čtvrti ve Vancouveru pak přišel v 90. letech, kdy začaly vnikat první čínské organizace jako Chee Kung Tong a Chinese Benevolent Association. Tyto asociace postupně otevíraly objekty jako čínskou nemocnici, školu, divadlo a další. Tento rozkvět čínské čtvrti však znamenal další problémy a konfrontaci s nespokojenou kanadskou většinovou společností. Roku 1907 během tzv. vancouverských nepokojů byli Číňané společně s Japonci brutálně napadeni a zbiti. I přes všechny tyto nepříjemnosti však čínská čtvrť rostla, a to až do druhé poloviny 20. let, kdy se naplno projevil čínský imigrační zákon z roku 1923.

3.2) Umělý výtvar čínské čtvrti

Ve všech velkých kanadských městech byla segregace čínské komunity od zbytku kanadské společnosti zcela viditelná. Čínské komunity se postupně koncentrovali v čínských čtvrtích, kde tak začal vznikat odlišný svět. Je tedy nezbytné odpovědět na otázku, kdo opravdu vytvořil tyto čínské čtvrtě. Termín čínská čtvrť byl v Kanadě běžně užívaný většinovou společností a kanadská společnost měla jednoznačnou představu o podobě čínských čtvrtí. Představu o podobě čínských čtvrtí pak Kanadčané získávali především zprostředkovaně skrze politiky, články v novinách nebo třeba obchodníky. Jednu čínskou čtvrť popsal člen Královské komise Chapleau roku 1885 takto: „Číňané žijí podle svých vlastních zvyků ve svých čínských čtvrtích...dějí se tam zločiny, jako ničení majetku, odporná špína, lidé tam žijí obklopeni páchnoucími exkrementy a pravděpodobně by tam člověk chytnul nějakou chorobu“. Deník Vancouver News popsal obyvatele žijící okolo Whitechapel jako „spodinu lidské civilizace, rasu opovrhující naší civilizací, morálkou, křesťanstvím, žijící jako podřadná rasa v nadřazené anglo-saské společnosti.“²⁵

Toto byl rozšířený generalizovaný obraz čínských čtvrtí v myslích většinové společnosti, který se tedy opíral spíše o narativa přenesená ze San Francisca a amerických čínských čtvrtí. Jelikož se všichni Číňané podle kanadské společnosti chovali stejně a dodržovali totožný styl života, tak před tím, než vůbec čínská čtvrť ve Vancouveru vznikla, „věděla“ kanadská společnost, jak bude čínská čtvrť vypadat.²⁶ Tato stereotypizace obrazu

²⁴ Ibid., 79.

²⁵ Canada. Report, 1885, 135., citováno v Kay Anderson, *Vancouver's Chinatown*, 80.

²⁶ Kay Anderson, *Vancouver's Chinatown*, 82.

čínské čtvrti pak od samého začátku přispěla k formování kanadské politiky vůči Číňanům. Politici ve Vancouveru tedy přijali koncept čínské rasy jako podřadné a tím také obhajovali diskriminační politiku vůči Číňanům. Opět se tedy projevuje koncept anglo-saského nativismu. Kanadčané na základě toho, že je jejich rasa nadřazená, přijali obraz čínské čtvrtě, která tak splňovala jejich premisy a potvrdila jim oprávněnost jejich aktivit, které podnikali na pozadí nativismu. Což dokazují i některé projevy politiků Britské Kolumbie.²⁷ Za problém se zapojením do kanadské společnosti si však částečně mohli Číňané sami svou uzavřeností, která je pevně zakotvená v čínské kultuře. Všechny aktivity ze strany bílé kanadské společnosti jim to však v žádném případě nijak moc neulehčily.

4) Čínské organizace

4.1) Druhy

Číňané se v nové domovině museli vypořádávat s různými restrikcemi a agresivními útoky. Z již zmíněných důvodů si muži nemohli s sebou přivést své rodiny. Ve své rodné Číně však byli zvyklí na úzký okruh blízkých, který si často pomáhal. Začaly tak vznikat organizace, které měly z počátku za úkol hlavně organizovat život v čínských čtvrtích a vytvořit prostor, kde by se mohli Číňané setkávat. Tyto různé organizace a asociace byly vcelku běžné i v rodné Číně. Většinou byly zakládány na základě stejného příjmení, místa bydliště, či dialektu. Dále se jednalo o různé obchodní asociace, rekreační, či studentské kluby atd. Druhou skupinou byly asociace založené na politické bázi, jež často navazovaly na již existující organizace v Číně. Jednalo se tedy o sesterské organizace. Jednou z nejdůležitějších byly tzv. Chinese Freemasons, což byla tajná organizace, která v Číně bojovala za svržení dynastie Ching a obnovení vlády Mingů.

Vůbec prvním tajným čínským spolkem v Kanadě se stal Hong Shun Tang, jenž byl roku 1863 založen v Barkerville. Tyto organizace byly tajné, jelikož bojovaly vůči vládnoucí dynastii, nebo provozovaly ilegální aktivity. Ve většině případů se jednalo o kombinaci obou aspektů. Podobné spolky měly většinou velice přísná interní pravidla. Základním prvkem bylo zpoplatněné členství. Členové pak mohli kdykoliv požádat o pomoc, která jim byla automaticky poskytnuta. Číňané, kteří nezaplatili členský poplatek, mohli požádat o pomoc, ale ta byla poskytnuta pouze za úplatu. Další významnou funkcí byl vnitřní tribunál, jenž rozhodoval o

²⁷ Canada, Report, 1885, 69., citováno v Kay Anderson, *Vancouver's Chinatown*, 56.

sporech uvnitř organizace, či dokonce celé čínské komunity. Dále například zařizovaly poštovní služby, nebo organizovaly odesílání pozůstatků zpět do rodné Číny.²⁸

4.2) Čínské organizace v Britské Kolumbii

První významnou organizací v Britské Kolumbii byla Chee Kung Tong (CKT). Tato tajná organizace se stala jakousi řídicí mocí uvnitř čínských čtvrtí. CKT řídila několik opiových doupat, heren a navíc měla na starost například také prostituci. CKT sama iniciovala a řídila dodávky opia z Hong Kongu. Ve Victorii se nacházelo jedenáct funkčních továren, které zpracovávaly opium. Roční výnos z opia pro CKT byl tři miliony dolarů. Dále například CKT zařizovala obchodní licence pro čínské podnikatele. Prostitutky dovážela organizace ze začátku hlavně ze San Francisca, později pak byly převážně pašovány z Hong Kongu.²⁹

Na počátku 70. let se pak začaly množit asociace, jež byly zakládány Číňany se stejným příjmením. Tyto asociace převážně zajišťovaly morální a finanční pomoc svým členům a částečně tak vykrývaly prázdné místo, jelikož CKT se těmito aktivitami příliš nezabývala. S tím, jak čínské čtvrtě vzkvétaly, se začal zvyšovat také počet rekreačních spolků. Tyto četné spolky zařizovaly různé aktivity, které by zaplnily volný čas Číňanů. Jednalo se například o fotbalový spolek, šachový, čtenářský kroužek atd.³⁰ Na přelomu 80. a 90. let 19. století, kdy byla dokončena hlavní etapa výstavby kanadských železnic, byli Číňané nuceni najít si nové pracovní pozice a daleko častěji tak přicházeli do styku s kanadskou společností. Za této situace se objevila potřeba zcela nové organizace, která by vyplnila komunikační mezeru mezi čínskou komunitou, provinciální i federální vládou a kanadskou společností. Do této doby nepřicházeli Číňané příliš do styku s většinovou společností, a tak se většina čínských organizací zabývala převážně chodem čínských čtvrtí. Tím potřebným článkem, který by komunikačně propojil všechny tři složky, se nakonec stala Chinese Benevolent Association. Stala se tedy jakýmsi zástupcem čínské komunity, který řešil její problémy s kanadskou vládou a většinovou kanadskou společností.

5) Chinese Benevolent Association

Pobočka Chinese Benevolent Association (CBA) ve Vancouveru byla založena roku 1896 skupinou obchodníků, již tvořili Wong Soon King, Lee Kee, Shum Moon, Yip Sang,

²⁸ Harry Con a Edgar Wickberg, *From China to Canada*, 30-40.

²⁹ La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver, 1889-1960 An Analytical History* (Vancouver: University of British Columbia, 1975), 7.

³⁰ *Ibid.* s:8-9.

Leong Suey a Chow Tong. Jako budoucí sídlo byl vybrán pozemek na adrese 108 East Pender Street. Tento pozemek koupil pan Wong od města za 3500 dolarů.³¹ Dle záznamů bývalého předsedy CBA Foon Siena bylo z počátku do plánu zapojeno třicet dalších obchodníků, bez jejichž investic by se CBA neobešla. Část potřebné částky byla také darována skupinou kanadských podnikatelů, kteří viděli v rostoucí čínské čtvrti nové příležitosti. Zároveň si byli vědomi rostoucího postavení CBA v čínské komunitě. Očekávali, že by mohli využít dobrých vztahů s CBA v budoucnosti například při náboru nových levných pracovníků. Spodní část budovy měla sloužit, jako nová čínská nemocnice a vrchní patro pak jako kancelářské prostory pro CBA. Další rok se připojilo 21 nových akcionářů, kteří celkovou částkou 1260 dolarů podpořili CBA, aby mohla pokračovat ve svých aktivitách. Pan Wong byl zvolen předsedou CBA na dalších pět let.³² Roku 1906 obdržela CBA licenci od města Vancouver a byla oficiálně uznána jako nezisková organizace. O rok později byla úspěšně otevřena budova CBA na adrese 108 East Pender Street.

CBA měla od samotného začátku jasně danou vnitřní strukturu. Do čela asociace byli voleni všemi členy CBA dva předsedové z bohaté rodiny a „poslušného“ chování. Zároveň se voleb mohl zúčastnit pouze Číňan, jenž v minulosti přispěl příspěvkem na chod CBA nebo daroval určitý peněžní obnos čínské nemocnici.³³ Za toto pravidlo byla CBA tvrdě kritizována ostatními organizacemi a čínskou veřejností v Kanadě. Asociace to však zdůvodňovala tím, že tato podmínka má zajistit, aby vliv na činnosti CBA měli pouze lidé, jimž na asociaci opravdu záleží a budou pro ni tvrdě pracovat za jakýchkoliv podmínek. Způsob voleb se definitivně změnil roku 1918, kdy CBA vyslyšela kritiku ostatních asociací v Britské Kolumbii a zavádí volby dle distriktů. Všechny distrikty v Britské Kolumbii nejdříve nominují svého zástupce a z nich pak představenstvo vybírá 44 nových zástupců organizace.³⁴

Před vznikem samotné CBA existovalo v Britské Kolumbii několik velkých a mnoho menších čínských organizací, které částečně zastupovaly určité skupiny čínské komunity. Žádná z nich však nedokázala celou čínskou komunitu ve Vancouveru spojit. Částečně také proto, že to nebylo v jejich zájmu. Některé z nich, jako například výše zmíněná CKT, dokonce svými aktivitami poškozovaly pověst čínské čtvrtě. Šlo například o provozování prostituce,

³¹ Foon Sien, Foon Sien Papers, Vancouver, zápisky z osobního deníku předsedy CBA, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 11.

³² Foon Sien, Foon Sien Papers.

³³ La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 27.

³⁴ Článek, *The Chinese Times*, 22. 7. 1918, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

hazardních her nebo obchod s opiem.³⁵ Všechny tyto aktivity přitom tvrdě kritizovala kanadská společnost a CKT tak vědomě poškozovala celou čínskou komunitu. Velký počet různých čínských organizací také vytvářel nemalé problémy. Jelikož existovalo v čínské čtvrti několik různých skupin, které se nebyly schopny semknout a fungovat jako jeden celek. Všechny tyto aspekty nahrávaly bílé kanadské společnosti, která měla velice ulehčenou svou úlohu a rozhádaná čínská komunita jim navíc potvrzovala jejich přesvědčení o nadřazené anglo-saské rase. Tomu nepomáhaly ani občasné konflikty uvnitř čínské čtvrti, o kterých pravidelně informovaly jak čínské, tak i klasické kanadské noviny. Například čínské noviny *The Chinese Times* pravidelně zveřejňovaly články, ve kterých byly tyto incidenty popisovány a zároveň v nich apelovaly na to, aby se Číňané chovali slušně, jelikož tyto incidenty škodí celé čínské komunitě.³⁶ Například v článku z 26. února popisují, že vznikla potyčka mezi dvěma Číňany, kteří na sebe stříleli. Dále také 24. února informoval kanadský deník o potyčce mezi třemi Číňany.³⁷ Tato nejednota, jež panovala uvnitř čínské čtvrti, znemožňovala již tak malou šanci čínské komunity na dialog s kanadskou společností.

5.1) CBA a její role v čínské čtvrti

CBA začala vznikat v době, kdy rostl počet nově příchozích čínských imigrantů do Vancouveru. Celá čínská čtvrť byla rozdělena na několik táborů, a to hlavně podle toho do jaké organizace, který Číňan patřil. Čínská čtvrť nebyla na začátku 90. let 19. století vůbec jednotná, což ji samozřejmě sráželo v očích většinové společnosti a zároveň to oslabovalo vyjednávací postavení. CBA se tak zrodila do velmi komplikované situace s cílem sjednotit čínskou čtvrť a pomoci tak novým čínským imigrantům. Sjednocení čínské komunity v jeden pevný celek se tak stalo tolik potřebným prvkem.³⁸ Již od samotného začátku se tak odlišovala od většiny ostatních čínských organizací, které buď jako CKT měly za cíl generovat zisk, anebo jako většina ostatních zastřešovaly pouze určitou malou skupinu z jinak rozmanité čínské komunity. CBA byla financována především z dobrovolných darů a členských příspěvků. V rámci dobrovolných sbírek pak obcházeli představitelé dům od domu a vybírali peníze na různé aktivity. Tyto organizované sbírky byly jednou z činností, kterými si CBA celkem rychle vydobyla širokou členskou základnu a po čase se tak téměř všichni obyvatelé čínské čtvrti stali

³⁵ La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 7.

³⁶ Článek, *The Chinese Times*, 28. 3. 1914, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

³⁷ Článek, *The Chinese Times*, 24. 2. 1916, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

³⁸ Foon Sien, *Foon Sien Papers*.

také členy CBA. Již od začátku se jí tedy podařilo získat náklonnost velké většiny populace v čínské čtvrti a to také díky tomu, že poskytla pomoc každému, kdo o ni požádal, a to bez ohledu na jméno, postavení, či provincii odkud žadatel pocházel. Dále se CBA zaměřila na vybudování infrastruktury v čínské čtvrti. Roku 1890 například pomohla založit nemocnici speciálně vyčleněnou pro Číňany. Po otevření budovy CBA se tam tato nemocnice přestěhovala, přičemž nájem jí byl ze strany CBA odpuštěn. Všechn zdravotnický personál a další provozní náklady pak hradila samotná CBA.³⁹

Dalším prvkem, který pomohl spojit čínskou komunitu, byl tribunál, jenž vytvořila CBA uvnitř své organizace. Tribunál sloužil k řešení sporů uvnitř čínské čtvrtě. Všechny spory tak byly řešeny interně a nedostávaly se mimo čínskou čtvrť. Zvenčí tak působila daleko celistvějším dojmem. Tribunál tvořili především členové představenstva CBA. Roku 1890 byla také s pomocí CBA vytvořena čínská Patriotic School, z ní se pak roku 1917 stává Chinese Public School, která sídlila přímo v budově CBA. Chinese Public School byla opět financovaná CBA, která také určovala, co se má na škole učit. Učila se zde matematika, zeměpis, historie, kultura a také anglický jazyk. Dětem pak bylo předkládáno, aby se chovaly slušně a reprezentativně.⁴⁰ Všemi těmito kroky se snažila CBA povýšit čínskou komunitu v očích kanadské společnosti.⁴¹ Mezi další kroky, jimiž získala CBA přízeň čínské čtvrti, bylo vytvoření čínského hřbitovu a poté také následné financování odesílání pozůstatků zpět rodinám do Číny. Samotný transport kostí pak zajišťovala Hoysun Ningyung Benevolent Association.⁴² Právě spolupráce s ostatními čínskými organizacemi v Britské Kolumbii bylo to, čímž získala CBA definitivně roli hlavní organizace ve Vancouveru. Tyto spolupráce byly sice celkem běžné i před vznikem CBA, ale právě ona byla schopná nejlépe tohoto využít a dostat se do čela, ze kterého dokázala spolupráce řídit. Mnoho organizací se dokonce přímo začlenilo do struktury CBA. Právě spolupráce s dceřinými organizacemi, či organizacemi přímo zapojenými do struktury CBA, byla velice důležitá po celou dobu existence CBA. V současnosti patří pod CBA dalších několik tisíc menších organizací.

³⁹ Foon Sien, Foon Sien Papers.

⁴⁰ Článek, The Chinese Times, 7. 4. 1917, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁴¹ Jun Ing (představitel Chinese Benevolent Association), v osobním rozhovoru s autorem, Vancouver, 7. 2. 2020.

⁴² Článek, The Chinese Times, 23. 5. 1916, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

V článku pro *Vancouver Sun* označil Michael Scott CBA jako „Government of Chinatown“⁴³, což výborně odráží sílu moci, kterou CBA ve Vancouveru řídila celou čínskou čtvrtí. Neexistovalo odvětví, které by neměla pod svou kontrolou. Například u příležitosti různých oslav vydávala CBA v *The Chinese Times* nařízení o vyvěšení vlajek a každý obyvatel okamžitě uposlechl pokynů, i když třeba zastával opačný názor. Nikdo si totiž nedovolil oponovat CBA.⁴⁴ Vliv CBA na čínskou komunitu byl tak výrazný, že například v roce 1919 apelovali na Číňany, ať kupují státní kanadské dluhopisy. Na konci roku bylo vypočteno, že Číňané nakoupili dluhopisy v celkové hodnotě zhruba 48 300 dolarů.⁴⁵ Tohoto neochvějného postavení zástupce celé čínské čtvrtě, pak CBA využívala ke komunikaci s městem či provinciální vládou. I když CBA dokázala zavést v čínské čtvrti klid a pořádek, tak stále zůstávali Číňané terčem restriktivních a represivních opatření ze strany většinové společnosti a státu. CBA se tedy ujala role, kterou nikdo předtím nezastával a začala jako zástupce čínské čtvrti chránit své členy na politické úrovni. Do té doby se čínská komunita příliš neprojevovala a nebojovala za svá práva, jelikož Číňané neměli ve své povaze aktivně bojovat vůči utlačující většině.

Boj proti stereotypům patřil k úkolům CBA při vylepšování reputace čínské čtvrtě. Ta se snažila vštípit Číňanům, že je nezbytné, aby co nejlépe reprezentovali svoji komunitu a udržovali svá obydlí, či provozovny v čistotě. Jednou za čas nařídila radnice důkladnou kontrolu čínské čtvrtě. Pokud zjistila nesrovnalosti, pak okamžitě dotyčnou provozovnu uzavřela. V těchto případech zasahovala právě CBA, která dohlížela na pořádek v čínské čtvrti. Dokonce byla v rámci CBA vytvořena komise pro revitalizaci, jež byla ve svém úkolu úspěšná a 22. února 1921 sdělilo Public Health Department, že čínská čtvrt' je čistá a splňuje hygienické standardy.⁴⁶ Přesto radnice zpochybňovala čistotu čínské čtvrtě a noviny dále vydávaly negativní články. K dalšímu velkému střetu docházelo ve školách. Rodiče kanadských dětí si totiž stěžovali, že čínské děti jsou intelektuálně na daleko nižší úrovni. Zároveň jsou prý špinavé a páchnou. I v tomto případě se snažila bojovat CBA za práva Číňanů. CBA založila asociaci

⁴³Michael Scott, „The Government of Chinatown“, *Vancouver Sun* (2006) dostupné z: <https://www.pressreader.com/canada/vancouver-sun/20061104/281986078054413>.

⁴⁴ La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 12.

⁴⁵ Článek, *The Chinese Times*, 6. 11. 1919, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁴⁶ Článek, *The Chinese Times*, 22. 2. 1921, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box4, Vancouver.

proti školní segregaci. Zároveň zařídila zubaře zdarma pro všechny čínské děti. Dále také apelovala na čínské žáky, aby se chovali ukázkově.⁴⁷

Číňanům byla také často odírána základní práva. V takovýchto případech opět zasahovala CBA nabízející v nezbytných případech akvizici a úhradu právníka, který bránil poškozeného. Znamé jsou případy, kdy byl Číňan zbit bělochem. CBA se tedy obrátila na policii a poškozený dostal odškodné ve výši 25 dolarů.⁴⁸ Jiným případem úspěšné role „ombudsmana“ byla pomoc Číňanovi s vrácením daně, kterou mu město nejprve odmítlo vrátit. CBA byla také úspěšná při domlouvání zvyšování platů pro čínské pracovníky. V květnu roku 1919 například domluvila zvýšení platů pro čínské pokrývače.⁴⁹ CBA tedy vyvíjela velkou snahu na to vyvrátit panující stereotypy o čínské čtvrti a jejich obyvatelích. Opomenula však jeden zásadní prvek, který mohl výrazně pomoci v tomto nevyrovnaném boji. CBA totiž nikdy příliš nevpustila bílou část Vancouveru do opravdového nitra čínské čtvrtě. Nikdy za svou historii se opravdu neotevřela většinové společnosti. I když dokázala zajistit čistotu v čínské čtvrti a nabádala Číňany, aby se i mimo komunitu chovali slušně a dobře reprezentovali, tak nikdy nedokázala odprezentovat svou kulturu a styl života. Vlastně ani nikdy úplně nechtěla⁵⁰, jelikož byla v jejich kultuře hluboce zakořeněná uzavřenost.

CBA byla provinciální vládou uznávána jako oficiální zástupce čínské komunity.⁵¹ Vybírala například pro vládu daně, zajišťovala sčítání obyvatel v čínské čtvrti a další potřebné statistiky. Pokud nastal nějaký problém, tak byl často řešen právě přes CBA, která se pak snažila vyřešit jednotlivé incidenty sama, čímž často předešla tvrdšímu řešení, který by nejspíše přijala sama vláda. Statusu oficiálního zástupce čínské čtvrtě se CBA dostalo od federální vlády přibližně roku 1902, kdy vláda vydala prohlášení: „CBA má silný vliv na čínské imigranty a pracovníky a disponuje velkou kontrolou nad obyvateli čínské čtvrtě a celkově velmi významně ovlivňuje veškeré dění týkající se čínských imigrantů v Kanadě.“⁵² Uznání od vlády pomohlo CBA při ochraně čínských obyvatel a vyjednávání různých opatření týkajících se čínské komunity. Takovým případem je například incident z roku 1907, kdy byli Číňané společně

⁴⁷ Článek, *The Chinese Times*, 13. 8. 1921, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁴⁸ Článek, *The Chinese Times*, 12. 1. 1917, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁴⁹ Článek, *The Chinese Times*, 27. 5. 1919, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁵⁰ Jun Ing (představitel Chinese Benevolent Association), v osobním rozhovoru s autorem, Vancouver, 7. 2. 2020.

⁵¹ La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 15.

⁵² Royal Commission Report, 1902, 40., citováno v La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 15.

s Japonci brutálně napadeni členy proti-čínské organizace. Na rozdíl od Japonců, kteří se okamžitě aktivně pustili do boje s útočníky, Číňané se na pokyn CBA raději pasivně stáhli. Po ukončení nepokojů začala celou událost s federální vládou řešit CBA a požadovala pro zničenou čínskou čtvrť vysoké odškodnění. Soud ji nakonec přiznal odškodnění ve výši sto tisíc dolarů.⁵³ To byla v té době nevídaná situace. Když podobná událost nastala v roce 1887 a část obyvatel Vancouveru podpálila Číňanům tábor, žádnému odškodnění se čínské komunitě tehdy nedostalo. I když se ho dožadovalo několik čínských organizací, tak žádná neměla dostatečné postavení na to, aby s ní kanadská vláda jednala. Dalším důkazem silného postavení CBA je například situace z roku 1916, kdy bylo v Saskatchewanu zakázáno čínským restauracím zaměstnávat bílé pracovníce jako servírky. Toto opatření by znamenalo okamžitý konec pro většinu čínských restaurací. Do celé situace se však zapojila CBA, která ve spojení s místní čínskou organizací pozastavila projednávání návrhu a ten již tedy nikdy nevzešel v platnost. Je tedy patrné, že CBA občas zasahovala i do dění mimo Britskou Kolumbii. To však pouze okrajově a většinou ve spolupráci s dceřinými pobočkami CBA, které se nacházely všude tam, kde se koncentrovala větší komunita Číňanů. Podobné opatření bylo pak díky aktivitě CBA odvráceno také ve Vancouveru, když CBA podala stížnost městskému zastupitelstvu, že neoprávněně znemožňuje práce Číňanů v hotelnictví.⁵⁴

S postupem času se tak hlavním úkolem CBA stala role zástupce čínské čtvrti, který je díky svému postavení schopný jednat s vládou o různých palčivých opatřeních a v mnoha případech vyjednat pro čínskou komunitu daleko výhodnější podmínky. Tato neochvějná pozice se však začínala pomalu oslabovat se vznikem čínského konzulátu, který byl vytvořen roku 1908. V čele tohoto útvaru stanul generální konzul původně ze San Francisca pan Yip, známý svou ambicí od samotného počátku získat pro konzulát postavení, kterým v té době disponovala CBA. Na rozdíl od CBA se mohl pyšnit oficiální podporou od čínské vlády. Kanadská vláda zpočátku však stále upřednostňovala spíše CBA hlavně proto, že mezi nimi již existovala vzájemná důvěra a konzulát byl navíc příliš agresivní.⁵⁵ CBA byla však postupně upozaděována stále ambicióznějším čínským konzulem, který přímo vystupoval proti jejím aktivitám. Upadajícímu postavení CBA nepomohla ani návštěva oblíbeného politika a prezidenta Čínské republiky Sun Yat-sena, který navštívil Vancouver na jaře roku 1913. CBA ho sice přivítala s otevřenou náručí, ale nebyla ochotna poskytnout finanční dar, který politik

⁵³ La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 20.

⁵⁴ Článek, *The Chinese Times*, 3. 11. 1914, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁵⁵ La Brij, *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 12.

žádal. A tak Sun Yat-sen veřejně podpořil druhou největší organizaci ve Vancouveru CKT, která navíc byla založená na podpoře vládnoucího režimu. Zároveň CBA neukázala sebemenší ochotu aktivně podporovat vládnoucí režim a obecně se nechtěla zabývat vnitřními událostmi v Číně. Postupně se k CBA otočily zády také *The Chinese Times*, které začaly publikovat negativní články kritizující nepružnou aristokratickou strukturu vedení CBA.⁵⁶

Výjimečnost a akceschopnost CBA se v plné míře projevila roku 1923 při projednávání nového imigračního zákona, který nakonec až na výjimku zakázal přístup všem čínským imigrantům. Čínský konzulát se totiž rozhodl nespolupracovat s CBA a vše se snažil vyjednat sám. CBA tak nebyla vůbec připuštěna k jakékoliv diskuzi o novém imigračním zákonu.⁵⁷ Konzulát pak nedokázal prosadit žádný ze svých návrhů.⁵⁸ Po přijetí imigračního zákona se na CBA svalila velká vlna kritika, která však byla neoprávněná, jelikož CBA v té době již neměla možnost diskuzi o zákonu nijak ovlivnit. Reputace a důvěra čínské komunity se tedy začala rychle ztrácet a CBA upadá do hluboké krize. Čínská komunita také kritizovala CBA za její zastaralou a zkorumpovanou strukturu. Velice tvrdě bylo kritizováno především úzké vedení asociace, která prý nedokázala pružně reagovat na vyvíjející se situaci a za přijetí nového imigračního zákona může právě ona. Je však pravdou, že CBA postupně oslabovala již od vzniku konzulátu v roce 1908. K jejímu pádu pak dopomohla také revoluce v Číně roku 1911, po které se do obliby opět dostává CKT. Své postavení se jí podařilo získat zpět až v druhé polovině 20. století, nikdy však už doopravdy nenabyla pověsti „government of chinatown.“

6) Závěr

Jedna z hlavních otázek této práce byla, jakou roli sehrála CBA v rámci čínské čtvrti ve Vancouveru. Provedená analýza identifikovala tři hlavní role. Při svém založení si dala za cíl sjednotit čínskou komunitu. K splnění tohoto cíle musela získat co největší počet členů. To se jí během krátké doby podařilo a v čínské čtvrti nebyl téměř nikdo, kdo by nebyl členem CBA. Sjednocení čínské komunity se jí skutečně z velké části podařilo a to především díky jejím humanitárním aktivitám, které mířily na všechny skupiny čínské komunity. Po celou dobu provozovala všechny možné služby jako například čínskou nemocnici, školu, zajišťovala právní ochranu či například organizovala zasílání pozůstatků zpět do rodné Číny. Nejdříve tedy zastávala roli jakéhosi sjednotitele čínské čtvrtě. Poté, co CBA spojila čínskou komunitu, začala

⁵⁶ Článek, *The Chinese Times*, 27. 5. 1913, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁵⁷ Článek, *The Chinese Times*, 24. 4. 1923, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

⁵⁸ BRIJ, La. *Chinese Benevolent Association of Vancouver*, 22.

bojovat vůči stereotypním předsudkům, jako byla například mylná představa o podobě čínských čtvrtí, či chování samotných Číňanů, a snažila se povznést postavení čínské čtvrtě. Přijala tedy nespočet opatření, kterými tohoto cíle dosahovala. Tyto předsudky byly zároveň podníceny pocitem nadřazenosti anglo-saské rasy a zmiňovaný nativismus byl zde velice patrný. Jednalo se především o revitalizaci špinavých a zničených oblastí. Druhou rolí CBA byla vláda v čínské čtvrti.

Třetí a hlavní rolí CBA se však stala pozice zástupce čínské čtvrtě a prostředníka, který jednal s městem, provinciální či federální vládou o všech problémech, které se dotýkaly čínské čtvrtě a jejich obyvatel. Postupně si CBA zasloužila uznání od kanadských federálních úřadů, jakožto oficiální zástupce čínské komunity. Tuto unikátní pozici si vydobyla CBA v celé historii jako jediná ze všech čínských organizací, které se o to marně pokoušely. Právě tato pozice oficiálního zástupce ji umožnila chránit obyvatele čínské čtvrtě. Je tedy možné říci, že CBA se výraznou měrou vymyká všem ostatním čínským organizacím, a právě ona měla jednoznačně viditelný pozitivní vliv na postavení čínské čtvrtě v tehdejší většinové kanadské společnosti.

Zároveň si, navzdory megalomanské aktivitě nově založeného konzulátu, dokázala zpočátku udržet pozici oficiálního zástupce. Konzulát však postupně začal oslabovat pozici CBA. Konflikt vygradoval v roce 1923, kdy byla pověst a důvěra v CBA neoprávněně udusána do země nově přijatým imigračním zákonem, za nějž se na CBA snesla veškerá kritika. CBA tak ztratila svou pozici vlády v čínské čtvrti a již nikdy ji nezískala plně zpět. Práce tedy pozitivně odpověděla na otázku, zda CBA byla tím klíčovým článkem při budování postavení čínské čtvrtě a zároveň výše popsanými aktivitami dokázala v některých případech zabránit dalším tvrdým restriktivním opatřením. Jediné, kde CBA částečně selhala, bylo zapojení bílé kanadské společnosti do aktivit čínské komunity a umožnit tak poznat veřejnosti odlišnou čínskou kulturu a styl jejich života, který byl zcela odlišný od představy kanadské společnosti.

S poznatky, které jsem při zpracování této práce nasbíral, se nabízí několik dalších témat, která by si zasloužila další podrobnější výzkum. Jednou z nich může být například případná komparace čínské komunity s komunitou japonskou, která zaujala vůči kanadské společnosti a vládě odlišný přístup, který se nakonec projevil v daleko tvrdších restriktivních opatřeních. Jako pokračování této bakalářské práce by pak mohl být výzkum toho, co přesně stálo za úpadkem CBA a jak se její nezdar v roce 1923 projevil v dalším vývoji této organizace, která je v současnosti opět největší čínskou organizací ve Vancouveru.

Summary

This thesis „Development of Activities of Chinese Organizations in Vancouver (1896-1923): Case Study of Chinese Benevolent Association“ analyses development of chinatown in Vancouver and also activities of Chinese Benevolent Association, which played important part in history of the chinatown. A short introduction is followed by a chapter, which is a kind of gateway to the issue. It briefly examines the very beginnings of Chinese immigration, how and why the Chinese got to Canada. What factors forced them to leave their homeland and the initial attitudes of the domestic society. In the third chapter, I outline the issue of Chinatown, what types existed, why they were built, how their appearance changed over time, and what it looked like inside. In the fourth chapter, the main topic of this work comes to light, namely the analysis of the activities of the chinese organizations itself. First, I present in general their typology, how they originated and what they were used for. Then I specifically focus on the Chinese Benevolent Association. And I analyze in detail its activities and role in Chinatown in Vancouver.

In the end, this thesis finds answer to the research questions. It confirms, that Chinese Benevolent Association played major role in the Vancouver chinatown and that it improved the position of whole chinese community. The main role of the CBA became the position of a representative of Chinatown and a mediator who negotiated with the city, provincial or federal government on all issues that affected Chinatown and its inhabitants. Gradually, the CBA deserved recognition from the Canadian authorities, which considered it an official representative of the Chinese community. It was a position that the CBA has won throughout history as the only one of all Chinese organizations that has tried to achieve this. It was the position of official representative that enabled her to protect the inhabitants of Chinatown. It is therefore possible to say that the CBA had a clearly visible positive influence on the position of Chinatown in the majority Canadian society.

Použitá literatura

Primární zdroje

Sien Foon, Foon Sien Papers, Vancouver, zápisky z osobního deníku předsedy CBA, Archiv University of British Columbia, The Chinese Canadian Research Collection, box 11.

„Immigration and Ethnocultural Diversity Highlight Tables, Statistics Canada, staženo 10. 4. 2020, <https://www12.statcan.gc.ca/census-recensement/2016/dp-pd/hltfst/imm/Table.cfm?Lang=E&T=31&Geo=01&SO=4D>.

Ing Jung (představitel Chinese Benevolent Association), v osobním rozhovoru s autorem, Vancouver, 7. 2. 2020.

The Chinese Times, 1914-1923, Archiv University of British Columbia, anglické překlady dobových čínských novin, The Chinese Canadian Research Collection, box 4, Vancouver.

Sekundární zdroje

Anderson Kay, *Vancouver's Chinatown, Racial Discourse in Canada, 1875-1980* (Montreal: McGill-Queen's University Press, 1991).

Billington Ray Allen, *The Protestant crusade, 1800-1860: a study of the origins of American nativism* (New York: Rinehart, 1938).

Brij La, *Chinese Benevolent Association of Vancouver, 1889-1960 An Analytical History* (Vancouver: University of British Columbia, 1975).

Con Harry a Wickberg Edward, eds., *From China to Canada: a history of the Chinese communities in Canada* (Toronto, Ont.: McClelland and Stewart in association with the Multiculturalism Directorate, Dept. of the Secretary of State and the Canadian Govt. Pub. Centre, Supply and Services Canada, 1982).

Higham John, *Strangers in the Land: Patterns of American Nativism, 1860-1925* (New Jersey: Rutgers University Press, 2002).

Kocourek Petr, „Vytváření čínských komunit a život prvních generací Číňanů v Britské Kolumbii“ (ročníková práce, Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2019).

Lai Chuen-yan David, *Chinatowns: towns within cities in Canada* (Vancouver: University of British Columbia Press, 1988).

Lee David, *Jianada huaqiao shi* (Taibei, 1967).

Li Peter S., *The Chinese in Canada* (New York: Oxford University Press, 1998).

Morton James, *In the Sea of Sterile Mountains, the Chinese in British Columbia* (Vancouver: J. J. Douglas, 1974).

„Nativism“, Cambridge Dictionary, staženo 27. 3. 2020, <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/nativism>.

Palmer Howard, „Strangers in the Land: A Canadian Perspective“, *American Jewish History* 76, č. 2: 117-124 (prosinec 1986), dostupné z: https://www-jstor-org.ezproxy.is.cuni.cz/stable/23883330?seq=1#metadata_info_tab_contents.

Scott Michael, „The Government of Chinatown“, *Vancouver Sun* 4. 12. 2006, dostupné z: <https://www.pressreader.com/canada/vancouver-sun/20061104/281986078054413>.

Ward Peter, *White Canada Forever: Popular Attitudes and Public Policy Toward Orientals in British Columbia* (Montreal: McGill-Queen's University Press, 1990).

Woodswarth Charles J., *Canada and the Orient: A Study in International Relations* (Toronto: Macmillan, 1941).

Yee Paul, *Chinatown: an illustrated history of the Chinese communities of Victoria, Vancouver, Calgary, Winnipeg, Toronto, Ottawa, Montréal, and Halifax* (Toronto: James Lorimer & Co., c2005).